

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

5.5.2026

Dnro: EURA 2021/407809/09
02 01 01/2025/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Savon klusterikompassi - Yhdessä suunta kiertotaloudelle

Hakijan virallinen nimi

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Hakemusnumero

407809

Saapumispäivämäärä

28.11.2025

Alkamispäivämäärä

01.04.2026

Päätymispäivämäärä

31.03.2028

Viranomaisen

Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen
ylimaakunnallinen EAKR-haku vuonna 2025

Hakuilmoituksen tunnus

ESALII-019

Käsittelijä

Aleksi Sami Tapio Laaksonen

Toimintalinja

2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite

2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Tukimuoto

Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus: R-03046

Ryhmähankkeen muut toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Y-tunnus
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Osahankkeen toteuttaja	2629463-3

Perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa yliaalueellista ja toimialarajat ylittävää klusteriyhteistyötä. Sisällöllisenä teemana on kiertotalouteen siirtymisen edistäminen mikä poikkileikkaavana teemana yhdistää useita toimialoja. Hankkeen toimenpiteet kohdistuvat Etelä- ja Pohjois-Savon alueelle ja molempien maakuntien vahva klusteritoimija tarvitaan mukaan työskentelyyn. Ryhmähankkeen avulla tavoitetaan myös molempien maakuntien keskeiset toimijat ja sidosryhmät, ml yritykset. Kaakkois-Suomen amk:n ja Savonia amk osaamiset haettavasta teemasta täydentävät toisiaan ja toteuttajilla on kokemusta onnistuneista yhteistyöhankkeista.

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Savon klusterikompassi - yhdessä suunta kiertotaloudelle -hankkeen tavoitteena on vahvistaa kiertotalouden edistämistä Itä- ja Pohjois-Suomessa luomalla ylimatekunnallinen ja toimialarajat ylittävä klusteriyhteistyömalli. Kiertotalous on keskeinen kestävä kasvun ja uuden liiketoiminnan mahdollistaja, mutta sen potentiaali toteutuu vain, jos ruoka-, vesi- ja energiasektorien toimijat sekä resurssit kootaan yhteen ja yhteistyölle luodaan pysyvät rakenteet. Lisäksi datan hyödyntäminen, kuten ruoka-alan datapankin laajentaminen, tukee päätöksentekoa ja innovaatioita.

Hankkeella vahvistetaan yritysten uudistumiskykyä, EU-verkottumista ja luodaan konkreettisia ratkaisuja kiertotalouden käyttöönottoon. Hankkeen toimenpiteet keskittyvät kolmeen kokonaisuuteen: ensiksi tunnistetaan ja priorisoidaan ruoka-, vesi- ja energiasektorien yhdyspinnoilla uusia kiertotalousmahdollisuuksia, joita edistetään webinaareilla, kansainvälisellä verkottumisella ja parhaiden käytäntöjen jakamisella. Toiseksi luodaan klusteriyhteistyömalli, joka määrittelee yhteiset tavoitteet, roolit ja toimintatavat sekä testataan mallia yhteiskehittämistyöpajoissa ja pilottikokeiluissa. Klusteriyhteistyömallin pohjana on kiertotalouteen siirtymisen edistäminen. Kolmanneksi vahvistetaan datan ja klusterityön vaikuttavuutta laajentamalla ruoka-alan datapankkia Pohjois-Savoon ja kiertotaloustietoihin, kehittämällä käyttöliittymää ja tuottamalla visuaalisia materiaaleja. Hanke järjestää kansallisen Cluster Summit Finland -tapahtuman.

Hankkeen tuloksena Etelä- ja Pohjois-Savoon syntyy vahva perusta kiertotalouden edistämiseksi ruokasektorilla sekä sen yhdyspinnoilla vesi- ja energiasektoreihin. Yrityksille ja klustereille avautuu uusia liiketoimintamahdollisuuksia, esimerkiksi elintarviketeollisuuden sivuvirtojen hyödyntämisessä. Konkreettisesti tunnistetaan ja priorisoidaan 2–4 keskeistä ratkaisua, luodaan ja jalkautetaan klustereiden yhteistyömalli, laajennetaan ruoka-alan datapankki Pohjois-Savoon ja kiertotaloustietoihin sekä vahvistetaan klusterityön näkyvyyttä. Lisäksi tuloksena syntyy pysyvä yhteistyörakenne, parempi tiedon saatavuus päätöksenteossa ja yritystoiminnassa, lisääntynyt tietoisuus kiertotalouden mahdollisuuksista erityisesti ruoka-alalla sekä vahvistunut EU-verkottuminen.

Hankkeen toimenpiteet

Xamk ja Savonia toteuttavat hanketta yhdessä. Xamk vastaa hankkeen hallinnoinnista ja viestinnästä (TP4) sekä datan ja klustereiden vaikuttavuuden kokonaisuudesta (TP3). Savonilla on vetovastuu kiertotalouden uusien mahdollisuuksien osuudesta (TP1) ja klusteriyhteistyömallista kiertotalouden edistämiseen (TP2). Molemmat toteuttajat osallistuvat kaikkiin työpaketteihin, jotta molempien osaaminen ja maakuntien tarpeet ja erityispiirteet tulevat huomioiduiksi.

TP1. Kiertotalouden uudet mahdollisuudet ruoka-, vesi- ja energiasektorien yhdyspinnoilla toteutus ajalla 3-12/26,

Tavoite: Tukea pk-yritysten kestävä kasvua ja uudistumista tunnistamalla ja priorisoimalla ruoka-alan kiertotalouden uusia mahdollisuuksia vesi-energia-ruokasektorien yhdyspinnoilla.

Toimenpiteet:

- Kartoitetaan maakuntien ruoka- ja vesiklusterien jäsenyrityksiltä ruoka-alan kiertotalouden edistämiseen liittyviä uusia mahdollisuuksia ja hyödyntämätöntä potentiaalia ja valitaan niistä 2–4 keskeisintä jatkokehittämiseen (TP2)

- Kartoitetaan eurooppalaisilta klusterikumppaneilta ja ECCP verkostosta esimerkkejä onnistuneista ruoka-alan kiertotalousratkaisuksista. Kontaktoidaan ko. toimijoita ja benchmarkataan heidän ratkaisujaan (1-3).

- Osallistutaan ruoka-alan 1-2 kiertotalouteen liittyvään kv-tapahtumaan, tavoitteena kasvattaa verkostoja ja löytää hyviä esimerkkejä ja malleja
- Järjestetään 3-5 kpl webinaaria ruokasektorin kiertotalousratkaisuksista (kansalliset, EU) , kohderyhmänä yritykset, kehittäjät ja päättäjät

TP 2 Klusteriyhteistyömalli kiertotalouden edistämiseen
toteutus ajalla 8/26 - 2/28

Tavoite: Luoda Pohjois- ja Etelä-Savoon alueellisesti toimiva ja valtakunnallisesti sovellettava klustereiden yhteistyömalli, joka nopeuttaa kiertotalouden käyttöönottoa. Vahvistaa ruoka-, vesi-, energia- ja kiertotaloussektoreiden suunnitelmallista yhteistyötä (klusterit, yritykset).

Toimenpiteet:

- Kartoitetaan IP-alueen ja Euroopan hyvät käytännöt (mm. Norja, Tanska, Irlanti) klusteritoiminnan hyödyntämisestä kiertotalouden edistämässä.
- Arvioidaan kartoituksen pohjalta löydettyjen käytäntöjen soveltuvuus Savoon ja Suomeen.
- Analysoidaan Etelä- ja Pohjois-Savon alueelliset vahvuudet ja pullonkaulat klustereiden yhteistyömallille kiertotalouden edistämässä.
- Edistetään yritysten kiertotalouden kokeiluja pilottikokeiluilla. Pilotteja haetaan avoimella hakukuulutuksella, saadut pilottiehdotukset arvioidaan ja niistä valitaan parhaat (2-3) hankkeen pilotiksi. Piloteille voidaan myöntää 3 000 - 5000 euron toteutustuki.
- Tuodaan yritysten ja kehittäjien tietoisuuteen kiertotalouden edistämiseen liittyviä rahoitusmahdollisuuksia, joita voi käyttää kiertotalousratkaisujen edistämiseen. Esim EU:n CIRCULOOS haut, Euroclusters haut, kuten CirclnWater

Klusteriyhteistyömalli

- Laaditaan yhteistyömallin ensimmäinen versio, jossa määritellään yhteiset tavoitteet, toimijoiden roolit ja kuvataan yhteiset toimintatavat.
- Testataan klustereiden välistä yhteistyömallia toteuttamalla TP1:ssä tunnistetuista kiertotalouden haasteista tai uusista mahdollisuuksista yhteiskehittämisyöpajoja ja/tai hackathon –tapahtumia (1-2 kpl).
- Määritetään klustereiden vaikuttavuuden mittaamiseen soveltuvat mittarit, joilla voidaan seurata ja arvioida klustereiden onnistumista kiertotalouden edistäjinä.
- Tuetaan mallin jalkautumista ja pysyvyyttä järjestämällä koulutustyöpajoja (X kpl) klustereissa mukana oleville toimijoille ja tuottamalla mallista visuaalista materiaalia.
- Selvitetään muiden toimialojen ja maakuntien kiinnostusta klusteriyhteistyömallin hyödyntämiseen.

TP 3 Datalla ja klustereilla vaikuttavuutta

toteutus: koko hankkeen ajan

Tavoite: Laajennetaan ja kehitetään ruoka-alan datapohjaa. Vahvistetaan klusterityön näkyvyyttä, jatkuvuutta ja vaikuttavuutta sekä edistetään kansallista klusteriyhteistyötä ja keskustelua.

Datapankki - toimenpiteet:

- Arvioidaan ruoka-alan datapankin nykytila, erityisesti käyttöliittymän toimivuus ja käytettävyys kehittämistyön pohjaksi. Testaukseen osallistuu eri käyttäjäryhmiä edustavia henkilöitä.
- Laajennetaan Etelä-Savon ruoka-alan datapankin tietopohja kattamaan myös Pohjois-Savo.
- Laajennetaan datapankin tietopohjaa kiertotalouteen
- Kootaan datapankista visuaalisia materiaaleja esim. infograafeja päätöksenteon ja viestinnän tueksi.
- Laaditaan ohjemateriaaleja datapankin käyttöön ja viestitään datapankin käyttömahdollisuuksista.
- Selvitetään muiden toimialojen ja maakuntien kiinnostusta datapankin hyödyntämiseen.

Klusterien vaikuttavuus - toimenpiteet

- Kootaan tietopaketti klusteritoiminnasta ja sen tuomista mahdollisuuksista ruoka-alan kestävyiden sekä kiertotalouden edistämässä ruoka-energia-vesi- sektoreiden yhdyspinnoilla. Käytetään tietopakettissa esimerkkinä TP2:ssa luotua mallia sekä toteutettuja kokeiluja.
- Tehdään klusterityötä tunnetuksi tuottamalla viestintämateriaalia klusteritoiminnasta ja sen mahdollisuuksista kiertotalouden edistäjänä eri kohderyhmille (päättäjät, yritykset, kehittäjät).
- Järjestetään Cluster Summit Finland –tapahtuma Etelä-Savossa. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Xamkin Eurooppalaisessa yhteistyössä eteenpäin- EKE -hankkeen kanssa. EKE hankkeen tavoitteena on järjestää Clusters meet Regions –tapahtuma vuoden 2026 lopulla tai 2027 alkupuoliskolla. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Savonian kanssa, ja hyödynnetään Pohjois-Savon kokemuksia ja oppeja Cluster Summit Finland 2025 –tapahtuman rakentamisesta.

- Jatketaan aikaisempien kansallisten klusteritapahtumien käynnistämää keskustelua klusterityön vahvistamiseksi ja vakiinnuttamiseksi Suomessa.

TP 4 Hankkeen hallinnointi ja viestintä, laadun seuranta

toteutus: koko hankkeen ajan

Tavoite: Toteuttaa hyväksytyt toimenpiteet suunnitelman ja budjetin mukaisesti ja varmistaa tulosten saavuttaminen, tukea kiertotalousratkaisujen käyttöön ottoa viestinnän keinoin, juurruttaa hankkeen tuloksia
Toimenpiteet:

- Hankkeen toteuttajat seuraavat aktiivisesti toimenpiteiden etenemistä ja taloutta ja suunnittelevat yhteistyökäytänteet sekä dokumenttien hallinnan ja jakamisen tavat.
- Kootaan hankkeelle ohjausryhmä ja järjestetään kokoukset 2-3 kertaa vuodessa.
- Laaditaan hankkeelle viestintäsuunnitelma sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Hankkeelle otetaan hankekuva ja tehdään hankesivu, johon päivitetään hankkeen toimenpiteiden aineistot ja tulokset. Viestintäsuunnitelmasa huomioidaan eri kohderyhmät, heille suunnatut ydinviestit, viestintäkanavat ja -tavat. Viestintää toteutetaan läpileikkaavana teemana hankkeen toimenpiteissä. Viestinnässä huomioidaan saavutettavuus.
- Viestintäkanavina käytetään ensisijaisesti jo olemassa olevien kanavia, kuten alueellisten klusterien viestintäkanavat sekä toteuttajaorganisaatioiden verkkosivut ja uutiskirjeet

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo, Pohjois-Savo

Kunnat

Hirvensalmi, Enonkoski, Iisalmi, Joroinen, Juva, Kaavi, Kangasniemi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Pielavesi, Puumala, Rantasalmi, Rautalampi, Rautavaara, Savonlinna, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Sulkava, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto, Vieremä

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	234 463	0	234 463
2 Matkakustannukset	0	0	0
3 Muut kustannukset	0	0	0
4 Ostopalvelut	0	0	0
Flat rate 40 %	93 784	0	93 784
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	0
6 Kertakorvaus hankkeen tuotokset	0	0	0
Nettokustannusarvio yhteensä	328 247	0	328 247

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	262 597	0	80 %
2 Omarahoitus: kuntarahoitus	0	0	0 %
2 Omarahoitus: muu julkinen rahoitus	65 650	0	20 %
2 Omarahoitus: yksityinen rahoitus	0	0	0 %
3 Ulkoinen kuntarahoitus	0	0	0 %
4 Ulkoinen muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
5 Ulkoinen yksityinen rahoitus	0	0	0 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	328 247	0	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman TL 2 Hiilineutraali Suomi erityistavoitteen 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen mukainen. Hakemus täyttää rahoittajan arvion mukaan yleiset valintaperusteet. Hanke ei kuitenkaan saanut riittävää pistemäärää tullakseen rahoitetuksi. Tässä haussa haetun rahoituksen kokonaismäärä oli suurempi kuin jaettavissa olevan tuen määrä, mistä johtuen kaikkia yleiset valintaperusteet ja minimipisteet täyttäviä hankehakemuksia ei ole mahdollista rahoittaa.

Hankkeella edistetään Itä- ja Pohjois-Suomen Älykkään erikoistumisen strategian painopistettä Puhtaat ratkaisut. Arvioinnin perusteella hanke ei kuitenkaan vastaa riittävästi haun erityistavoitekohtaisiin valintaperusteisiin. Hankkeella pyritään vahvistamaan kiertotalouden edistämistä Itä- ja Pohjois-Suomessa luomalla ylimatekunnallinen ja toimialarajat ylittävä klusteriyhteistyömalli. Hankkeen toimenpiteillä ei nähty merkittäviä vaikutuksia älykkääseen materiaalien hallintaan tai jätteiden synnyn hillintään. Toimenpiteet keskittyvät ruoka-alan kiertotalouden uusien mahdollisuuksien kartoittamiseen sekä klusteriyhteistyömallin testaamiseen ja laatumiseen, jolloin konkreettiset vaikutukset jätteiden synnyn hillintään toteutuisivat mahdollisesti vasta yhteistyömallin käynnistymisen jälkeen. Lisäksi hankkeen ei arvioinnin perusteella nähty tukevan pk-yritysten kestävä kasvua ja uudistumista kuin välillisesti. Hankkeessa ei ole nimetty yrityksiä, eikä kartoitettu kohderyhmän kiinnostusta osallistua hankkeen toimintaan. Hanke on yhteistyömallin käynnistämiseen keskittyvä hanke, jonka vuoksi konkreettiset vaikutukset alueen yrityskenttään jäävät vähäisiksi.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon maakuntaliiton pisteytysryhmä: 22.12.2025

Etelä-Savon maakuntaliiton hankeryhmä 6.5.2026

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.5.2026

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei